UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI
WYDZIAŁ NAUK EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA

Studia i Prace WNEIZ US
nr 51/2 2018

PROBLEMY TEORETYCZNE I METODYCZNE

DOI: 10.18276/sip.2018.51/2-01

Beata Bieńkowska*
Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

MIEJSCE EDUKACJI Z ZAKRESU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POLSKIM SYSTEMIE OŚWIATY – PRÓBA OCENY STANU DOTYCHCZASOWEGO W KONTEKŚCIE WSPÓŁCZESNYCH WYZWAŃ EDUKACYJNYCH

Streszczenie

Polski system oświaty w ostatnich latach doświadcza bardzo wielu zmian. Dotyczą one nie tylko struktury samego systemu, lecz także programów nauczania. Autorka podejmuje próbę analizy podstawy programowej z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości oraz innych, z założenia zawierających treści związane z przedsiębiorczością na poziomie oświaty w kontekście wyzwań rzeczywistości, w jakiej funkcjonują przedsiębiorcy w gospodarce. Gospodarka ta powinna być oparta na innowacyjności, która jest procesem szczególnym, zawierającym w sobie elementy niepewności, eksperymentu, a jej nieodzownym składnikiem bywa porażka.

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość, edukacja, kreatywność, innowacyjność

* Adres e-mail: bbienkowska@ath.bielsko.pl.

Wprowadzenie

Dyskusja nad znaczeniem przedsiębiorczości w edukacji toczy się już od dawna, jednak nie zawsze prowadzi do pozytywnych efektów przejawiających się w głębokim zrozumieniu znaczenia kształtowania postaw przedsiębiorczych dla jednostki i społeczeństwa. Szerokie rozumienie przedsiębiorczości to przede wszystkim kształtowanie jej jako postawy i w tym aspekcie szczególną rolę odgrywa proces edukacji. We współczesnym świecie, w którym coraz większą rolę odgrywa kapitał intelektualny, konieczne jest kształtowanie postaw, które pozwolą każdej jednostce aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i gospodarczym. Nowoczesne gospodarki bazują na wiedzy oraz błyskawicznie dokonujących się zmianach nie tylko w zakresie technologii, lecz także w obszarze procesów społecznych, a to z kolei implikuje nowe wyzwania dla edukacji. Rodzi przede wszystkim konieczność elastycznego dostosowywania treści, metod oraz struktury systemów edukacji do wymagań zmiennego otoczenia. Przedsiębiorczość to już nie kompetencja przyszłości, ale kompetencja teraźniejszości, a proces jej nabywania jest wielowymiarowy. Założenie, że przedsiębiorczości można nauczać, implikuje wiele pytań o to, jak wcześnie rozpocząć proces edukacji, jakie zastosować metody, kto powinien realizować ten proces, do kogo powinien być skierowany i jakie zawierać treści. Celem artykułu jest próba oceny miejsca edukacji przedsiębiorczej w polskim systemie oświaty, czyli w ramach edukacji formalnej. Metodami przyjętymi dla osiągnięcia celu były: przegląd wybranych pozycji literatury pod kątem definiowania pojęcia przedsiębiorczości, edukacji i edukacji przedsiębiorczej, analiza źródeł zastanych oraz przegląd programów nauczania na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych pod kątem nauczania przedsiębiorczości i regulacji prawnych dotyczących kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

1. Edukacja, przedsiębiorczość, edukacja przedsiębiorcza – krótka prezentacja pojęć

Pierwszym pojęciem bardzo ważnym w kontekście prezentowanej tematyki jest edukacja. Banach w koreferacie na temat edukacji w *Społeczeństwie polskim wobec wyzwań transformacji systemowej* (1998) stwierdził, że: „edukacja jest społeczną wartością i kapitałem oraz nadzieją, a także wielkim obszarem zadań”

(za: Stalończyk, 2014, s. 324), natomiast Okoń twierdzi, że jest to „ogół procesów i oddziaływań, których celem jest zmienianie ludzi, przede wszystkim dzieci i młodzieży – stosowanie do panujących w danym społeczeństwie ideałów i celów wychowawczych" (Okoń, 2001, s. 87).

Drugim ważnym pojęciem jest przedsiębiorczość. Jest to zagadnienie niezwykle złożone, ściśle powiązane z definicją przedsiębiorcy, którą w barwny sposób ujął Kilby w *Hunting the Heffalump: Entrepreneurship and Economic Development* (1971), pisząc o przedsiębiorczości i przedsiębiorcy w następujący sposób:

> Jest to duże i bardzo cenne zwierzę, na które wielu myśliwych poluje, używając do tego celu różnych genialnych pułapek… Wszyscy, którzy chwalą się, że je widzieli, twierdzą jedynie, że jest ogromne, ale nie mogą zgodzić się ze sobą co do szczegółów jego wyglądu. Ponieważ nikt jak dotąd nie zbadał wystarczająco dokładnie jego przyzwyczajeń, niektórzy myśliwi używają jako przynęty swoich ulubionych dań i próbują wmówić innym, że to, co udało im się złapać, to prawdziwy Jednorożec. Cóż… niewielu jest o tym przekonanych i polowanie nadal trwa (za: Burns, Dewhurst, 1992, s. 102).

Brak możliwości znalezienia jednoznacznego określenia najlepiej oddaje następujący cytat:

> Moje osobiste doświadczenie jest związane z dziesięcioletnią pracą badawczą w centrum badań nad historią przedsiębiorczości. Przez dziesięć lat ja i moi koledzy próbowaliśmy jednoznacznie zdefiniować przedsiębiorcę i przedsiębiorczość. Nigdy nam się to nie udało. Każdy z nas dla własnych celów, stworzył własne określenia. I myślę, że nikt nie jest w stanie pójść dalej (Dollinger, 1995, s. 49).

Mimo to jednak funkcjonuje wiele definicji przedsiębiorczości. Definiowanie przedsiębiorczości, pomimo złożoności pojęcia, jest jednak bardzo ważne, ponieważ związane z nią umiejętności, wiedza i kompetencje społeczne będą zależne od sposobu rozumienia pojęcia.

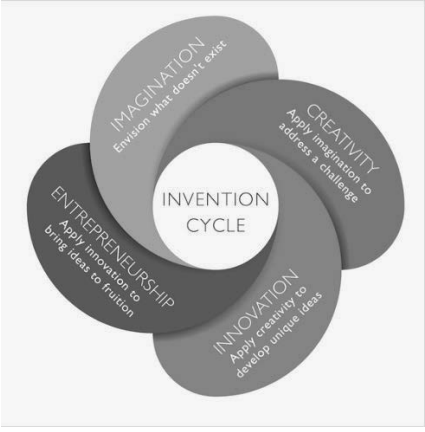
Zjawisko to można rozpatrywać na trzech płaszczyznach, a mianowicie jako postawę, zachowanie oraz proces (Piecuch, 2010, s. 37–44), a dodatkowo również jako talent czy określoną grupę cech osobowości (Sudoł, 2002, s. 33). Już tradycyjna definicja Schumpetera wiązała przedsiębiorczość z innowacyjnością (Schumpeter, 1960, s. 104), a takie połączenie sprawia, że traktowanie przedsiębiorczości jako kompetencji kluczowej jest w pełni uzasadnione.

Sformułowanie „edukacja przedsiębiorcza" zawiera w sobie wiele znaczeń, a może przyjmować przynajmniej trzy wymiary i być traktowana jako (Lackeus, 2015, s. 10):

a) edukacja o przedsiębiorczości – rozważania na temat istoty zjawiska przedsiębiorczości;
b) edukacja dla przedsiębiorczości – nauczanie o procesie powstawania przedsiębiorstwa, zarządzania nim i działania na rynku;
c) edukacja przez przedsiębiorczość – ten aspekt ma wymiar najbardziej praktyczny, polegający na nauce poprzez stawianie wyzwań i rozwiązywanie problemów.

Bardzo ciekawą koncepcję pokazującą definicje i relacje pomiędzy głównymi pojęciami związanymi z przedsiębiorczością (jak kreatywność czy innowacyjność), określającymi drogę od wyobraźni do przedsiębiorczości, zaproponowała Seelig, nazywając ją *The Invention Cycle*.

Rysunek 1. The Invention Cycle

Źródło: Seelig (2015), s. 8, za: Sands (2016).

W ramach tej koncepcji autorka wyróżniła cztery pojęcia – etapy:
– wyobraźnia – przewidywanie, wyobrażanie sobie rzeczy, które nie istnieją,
– kreatywność – zastosowanie wyobraźni w odniesieniu do wyzwań,

– innowacja – zastosowanie kreatywności do generowania unikalnych rozwiązań,
– przedsiębiorczość – zastosowanie innowacji, wcielenie w życie wyjątkowych pomysłów które będą inspiracją dla wyobraźni innych osób (Seelig, 2015, s. 8).

Również Komisja Europejska (KE) uznała przedsiębiorczość za jedną z ośmiu kluczowych kompetencji, niezbędnych w procesie uczenia się przez całe życie (Komarkova, Gagliardi, Conrads, Collado, 2015). KE we współpracy z Wspólnotowym Centrum Badawczym zaproponowała Europejskie Ramy Kompetencji Przedsiębiorczych, w skrócie nazywane EntreComp, które mają być narzędziem ułatwiającym powszechne zrozumienie tego, czym są kompetencje przedsiębiorcze. Narzędzie to może służyć do:

– projektowania programów edukacji rozwijających kompetencje cyfrowe,
– projektowania pozaformanych form edukacji dla rozwoju kompetencji cyfrowych,
– tworzenia polityk i strategii rozwoju kompetencji cyfrowych,
– rozwoju i projektowania narzędzi oceny kompetencji przedsiębiorczych, również tych nabywanych poza formalnym systemem edukacji (EntreComp, 2016, s. 7).

Autorzy modelu EntreComp przyjęli ujednoliconą definicję przedsiębiorczości jako kompetencji: „[…] przedsiębiorczość ma miejsce wtedy, kiedy ktoś działa, wykorzystując szanse i pomysły i przekształca je w wartość dla innych. Wartość, o której mowa, może mieć wymiar finansowy, kulturowy lub społeczny" (Bacigalupo, Kampylis, Punie, Van den Brande, 2016, s. 10). Ramy EntreComp zostały podzielone na trzy obszary kompetencyjne, a każdy z nich zawiera pięć kompetencji szczegółowych, które tworzą zbiór kompetencji przedsiębiorczych – w modelu zawarto również 442 efekty kształcenia, które mogą stanowić inspirację dla projektowania różnych form edukacji z zakresu przedsiębiorczości na różnych poziomach (Bacigalupo i in., 2016, s. 5):

– pomysły i szanse (dostrzeganie szans, kreatywność, wizja, ocena pomysłów, etyczne i zrównoważone myślenie),
– zasoby (samoświadomość i poczucie skuteczności własnych działań, motywacja i konsekwencja, mobilizowanie zasobów, wiedza z zakresu ekonomii i finansów, mobilizowanie innych do działania),

– działanie (podejmowanie inicjatywy, planowanie i zarządzanie, umiejętność radzenia sobie z niepewnością, ryzykiem i wieloznacznością, praca z innymi, uczenie się przez doświadczanie).

2. Program przedmiotu i kształcenie nauczycieli

Rok szkolny 2017/2018 to radykalna zmiana w strukturze organizacji jak również zmiany dotyczące treści nauczania. Znowelizowana podstawa programowa obowiązuje w szkołach podstawowych od tego roku szkolnego, natomiast w szkołach ponadpodstawowych będzie wdrażana za dwa lata (2019/2010). Oprócz obowiązkowego przedmiotu podstawy przedsiębiorczości istnieje możliwość realizacji przedmiotów uzupełniających, takich jak np. ekonomia w praktyce. Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (Rozporządzenie MEN, 2017a, s. 14). Uczniowie mogą w jego ramach realizować przedsięwzięcie uczniowskie i zaleca się stosowanie metody projektu. Cel, czyli „[…] nabycie umiejętności przeprowadzenia kompletnej realizacji przedsięwzięcia: od pomysłu, przez przygotowanie planu, wdrożenie go, aż do analizy efektów" (MEN, 2017b s. 132–136), wskazuje na wkład programu w podnoszenie kompetencji przedsiębiorczych uczniów. Przedmiot podstawy przedsiębiorczości będzie realizowany również w nowym systemie organizacji szkół w liceum ogólnokształcącym i technikum, szkole branżowej I stopnia oraz szkole policealnej jedynie w zakresie podstawowym. Wymiar godzinowy dla wszystkich typów szkół jest identyczny – jedna godzina tygodniowo w ciągu dwóch lat, podobnie jak treść i zakres programu. Zakłada się, że: „[…] jednym z głównych celów dydaktycznych przedmiotu jest przygotowanie uczniów do planowania swojej przyszłości oraz do aktywności zawodowej w formie pracy najemnej lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej" (MEN, 2017c, s. 1). W opisie zalecanych warunków realizacji przedmiotu wskazano, że wiele uwagi należy poświęcić na realizację działu *Przedsiębiorstwo*, a w jego ramach na przygotowanie planu biznesowego – minimalny okres pracy ucznia nad projektem to jeden semestr (MEN, 2017c, s. 9). W tym dziale skoncentrowano się na typowych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych na rynku, takich jak klasyfikacja przedsiębiorstw ze względu na różne kryteria, biznesplan, procedury rejestracyjne oraz źródła finansowania działalności gospodarczej i rozpoznawanie instytucji otoczenia biznesu,

mikro- i makrootoczenie firmy, zarządzanie firmą, finansowe i księgowe aspekty działalności organizacji, przyszłość firmy, aspekty etyczne, ćwiczenia terenowe (MEN, 2017c, s. 6). W programie przewidziano również problematykę z zakresu gospodarki rynkowej, rynku finansowego oraz rynku pracy. Założono, że uczeń „[…] dostrzega rolę przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności, w życiu osobistym i rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej i krajowej" (MEN, 2017c, s. 4). Wydaje się jednak, że temu bardzo istotnemu tematowi z punktu widzenia kompetencji przedsiębiorczych poświęcono niewiele uwagi. Kolejna duża grupa tematyczna to problematyka rynku finansowego oraz rynku pracy, w tym w szczególności prawa i obowiązki pracowników i pracodawców (MEN, 2017c, s. 4–7).

Jak można zauważyć, najmniej miejsca poświęcono temu, co w modelu EntreComp uczyniono samodzielnym, dużym obszarem kompetencji, a więc analizie szans i pomysłów rynkowych. Ponieważ jest to program, który w założeniu będzie obowiązywał we współczesnej polskiej zreformowanej szkole ponadpodstawowej, poświęcenie uwagi problemowi, który stanowi o naturze przedsiębiorcy – innowatora, człowieka kreatywnego, generującego lub odkrywającego mniej lub bardziej przełomowe idee i wprowadzającego je w życie, jest konieczne. Nie podkreślono również, jak bardzo istotne w działalności przedsiębiorcy jest przezwyciężanie porażek, wyciąganie wniosków i uczenie się na błędach. Nie zawarto również takich pojęć, jak to, czego Savoia nie nazywa nawet jeszcze prototypem, ale pretotypem (*pretotype*), czyli wizją produktu, którą można umiejscowić pomiędzy abstrakcyjnym pomysłem i jego właściwym prototypem (Savoia, 2011, s. 4). *Pretotyping* pozwala sprawdzić, czy działania zmierzają we właściwym kierunku, zanim potencjalny przedsiębiorca przystąpi do budowania prototypu i wprowadzania pomysłu w życie (Seelig, 2015, s. 87). Jest on dzisiaj typowym działaniem podejmowanym przez innowatorów. Niestety, wydaje się, że w nauczaniu podstaw przedsiębiorczości w nowym okresie niewiele się zmieni.

Inną niezwykle trudną do pokonania barierą wydają się kwalifikacje prowadzących przedmiot. Rozporządzenie w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli wskazuje jedynie, że przedmiot ten mogą prowadzić osoby, które ukończyły kierunek studiów zgodny z zakresem programowym i spełniają wszystkie pozostałe warunki wymagane od nauczycieli (Rozporządzenie, 2017b). Nie jest natomiast wymagany żaden praktyczny zakres znajomości zagadnień ani doświadczenie

w prowadzeniu działalności gospodarczej. Mimo określenia przedsiębiorczości jako kluczowej kompetencji brakuje nadania jej odpowiedniej rangi i właśnie ze względu na to można pokusić się o stwierdzenie, że nauczycieli pasjonatów specjalizujących się w zagadnieniach związanych z przedsiębiorczością nie będzie zbyt wielu. W podstawie programowej dla szkół podstawowych elementy przedsiębiorczości wprowadzane są w ramach wiedzy o społeczeństwie. Jednak zakres ten należy nazwać jedynie zbliżonym do tematu, ponieważ śladowych zagadnień o tej tematyce można doszukiwać się jedynie w obszarze dotyczącym zarządzania budżetem domowym (MEN, 2017a).

Podsumowanie

Mimo że Polska jest jednym z nielicznych krajów, w których przedmiot podstawy przedsiębiorczości jest obowiązkowy w systemie oświaty, nauczanie zagadnień związanych z tą tematyką ma charakter kształcenia o i dla przedsiębiorczości. Zbyt mało uwagi poświęca się procesom poprzedzającym w ogóle powstanie przedsiębiorstwa, a zbyt wiele technicznym aspektom prowadzenia firmy. Niewiele uwagi poświęca się samemu pomysłowi, gromadzeniu wiedzy niezbędnej do generowania pomysłów, precyzowaniu i testowaniu go na etapie, kiedy jest on zaledwie zarysem idei, po to, aby sprawdzić, czy warto podjąć dalsze kroki, zaangażować czas, ludzi, środki techniczne i finansowe. Brakuje przyzwolenia na eksperymentowanie i testowanie, bez którego trudno ocenić, czy warto kontynuować działanie, czy lepiej zrezygnować i spróbować czegoś innego (Seelig, 2015, s. 92). Takie podejście wymaga jednak akceptacji nieoczekiwanych efektów, w tym również porażki jako zjawiska wpisanego w działania przedsiębiorcy. Sztywne ramy systemu oświaty często oczekują od uczniów postępowania zgodnego z regułami, standardami i przede wszystkim efektów z góry założonych przez otoczenie: nauczycieli, rodziców, pracodawców itp. (Seelig 2017, s. 70). Tymczasem, jak pokazują badania GEM, Polacy bardzo wysoko oceniają swoją wiedzę i umiejętności związane z zakładaniem firmy – taką opinię wyraziło 56% respondentów biorących udział w badaniu (Tarnawa, Węcławska, Zadura-Lichota, Zbierowski, 2016, s. 9). Natomiast bardzo niepokojący jest fakt, że aż 48% Polaków, którzy potrafią dostrzec szansę biznesową, nigdy nie podejmie decyzji o założeniu firmy z obawy przed porażką (Tarnawa i in., 2016, s. 24). Skoro zatem praktyka pokazuje, że aby znaleźć się

w gronie krajów zorientowanych na innowacje, co jest ściśle związane z kreatywnością, eksperymentowaniem, testowaniem, a co za tym idzie – również z porażką jako naturalnym czynnikiem środowiska przedsiębiorczego, także edukacja w tym zakresie wymaga zmian. Przedsiębiorczość jako przedmiot nauczany w szkołach powinien być oparty w większym stopniu na eksperymentowaniu, powinien uczyć podejmowania decyzji i świadomości oraz akceptacji ich konsekwencji – tych oczekiwanych i nieoczekiwanych. W mniejszym stopniu należy zatem koncentrować się na szczegółowej wiedzy dotyczącej zakładania przedsiębiorstwa, a bardziej na procesach poprzedzających i przygotowujących potencjalnego przedsiębiorcę do działania na rynku.

Literatura

Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., Van den Brande, G. (2016). *EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework*. Luxembourg: Publication Office of the European Union.

Burns, P., Dewhurst, J. (1992). *Small Business and Entrepreneurship*. London: The Macmillan Press.

Dollinger, M.J. (1995). *Entrepreneurship. Strategies and resources*. Illinois: Austin Press Richard D. Irwin.

EntreComp (2016). *The European Entrepreneurship Competence Framework*. Pobrane z: http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1317&langId=en (8.12.2017).

Komarkova, I., Gagliardi, D., Conrads, J., Collado, A. (2015). *Entrepreneurship Competence: An Overview of Existing Concepcts, Policies and Initiatives.* Luxembourg: Publications Office of the EU. Pobrane z: http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC96531/jrc96531_final.pdf (1.12.2017).

Lackeus, M. (2015). *Entrepreneurship in education. What, why, when, how*. European Commission. Pobrane z: https://www.oecd.org/cfe/.../BGP_Entrepreneurship-in-Education (7.12.2017).

MEN (2017a). *Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem. Szkoła podstawowa, wiedza o społeczeństwie*. Ministerstwo Edukacji Narodowej. Pobrane z: https://www.ore.edu.pl/...podstawa-programowa/...%20WOS.../Podstawa%20program (12.12.2017).

MEN (2017b). *Podstawa programowa z komentarzami. Tom 4*: Edukacja historyczna i obywatelska w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum. Ministerstwo Edukacji

Narodowej. Pobrane z: http://www.bc.ore.edu.pl/Content/228/Tom+4+Edukacja+historyczna+i+obywatelska+w+szkole+podstawowej%2C+gimnazjum+i+liceum.pdf (28.11.2017).

MEN (2017c). *Projekt podstawy programowej dla szkół ponadpodstawowych. Podstawy przedsiębiorczości – projekt*. Ministerstwo Edukacji Narodowej. Pobrane z: https://men.gov.pl/wp-content/uploads/2017/04/przedsiebiorczosc-liceum-i-technikum.pdf (19.11.2017).

Okoń, W. (2001). *Nowy słownik pedagogiczny*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.

Piecuch, T. (2010). *Przedsiębiorczość. Podstawy teoretyczne*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck.

Rozporządzenie MEN (2017a). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. DzU 2017, poz. 703.

Rozporządzenie MEN (2017b). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. DzU 2017, poz. 1575.

Sands, G. (2016). *Be a quilt maker, not a puzzle builder*. Pobrane z: https://medium.com/costanoa-ventures/be-a-quilt-maker-not-a-puzzle-builder-2b90e0cfa685 (8.12.2017).

Savoia, A. (2011). *Pretotype it*. Pobrane z: http://www.pretotyping.org/uploads/1/4/0/9/14099067/pretotype_it_2nd_pretotype_edition-2.pdf (10.12.2017).

Schumpeter, J.A. (1960). *Teoria rozwoju gospodarczego*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Seelig, T.L. (2015). *InsightOut. Get Ideas Out of Your Head and Into the World*. New York: HarperCollins Publishers.

Seelig, T.L. (2017). *Creativity Rules*. New York: HarperCollins Publishers.

Stalończyk, I. (2014). Edukacja formalna i pozaformalna w procesie kształtowania społeczeństwa wiedzy. *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy*, *1* (37), 320–332. Pobrane z: https://www.ur.edu.pl/file/63210/17%20Stalończyk%20I.pdf (7.12.2017).

Sudoł, S. (2002). *Przedsiębiorstwo. Podstawy nauki o przedsiębiorstwie. Teoria i praktyka zarządzania*. Toruń: TNOiK Dom Organizatora.

Tarnawa, A., Węcławska, D., Zadura-Lichota, P., Zbierowski P. (2016). *Raport z badania Global Entrepreneurship Monitor – Polska 2015*. Warszawa: PARP.

ENTREPRENEURSHIP EDUCATION IN POLAND – THE ATTEMPT OF ASSESSEMENT OF ITS ROLE IN THE COTEXT OF CONTEMPORARY EDUCATIONAL CHALLENGES

Abstract

The article concerns the problem of entrepreneurship education and its role in Polish educational system, that experiences radical and deep changes in the last several years. They affect not only the structure of the system, but the curriculas as well. The author attempts to analyze the content of the courses containing the elements of entrepreneurship education on primary and secondary level of education. She also tries to assess this content in the context of challenges that entrepreneurs operating in the innovative environment meet. The inherent part of this reality are uncertainty, experiment and failure.

Keywords: entrepreneurship, education, creativity, innovation

JEL codes: A29, I29

Cytowanie

Bieńkowska, B. (2018). Miejsce edukacji z zakresu przedsiębiorczości w polskim systemie oświaty – próba oceny stanu dotychczasowego w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych. *Studia i Prace WNEiZ US*, *51/2*, 9–19. DOI: 10.18276/sip.2018.51/2-01.